

Arrestdekret afsagdes; ved Overretten underkendtes Arrestdekretet, medens Højesteret godkendte det. Naar Overretten underkendte det, laa det i, at den mente, at Oplysningerne var mangelfulde. Overretten pegede bl. a. paa det Faktum, at Dommeren ikke havde søgt at konstatere noget om den arresteredes Formuesforhold, hvad der altid i Brandstiftelsessager tages med som et udpræget Indicium. Jeg kan ikke lade være med her at føle mig som en Folkerepræsentant, ikke blot som en Folketingsrepræsentant. Det er for den store Almenhed altid betænkeligt, naar det i saadanne vigtige Ting, hvor det drejer sig direkte om et Menneskes Velfærd, viser sig, at Højesteret og Overretten kommer til modsatte Resultater, og det synes mig, at Højesteret bør have Blik for, at den foruden at finde Retfærdigheden tillige overfor Befolkningen har den pædagogiske, opdragende Opgave at afsige Domme med tilhørende Motivering, som kan blive befrugtende for Retsfølelsen, eller overfor hvilke Retsfølelsen i Folket reagerer saaledes, at den virker befrugtende paa Højesteret. Men den Dom, som Højesteret afsagde i denne Sag, har en fuldkommen uklar Form. Den siger kort og godt, at efter de Oplysninger, der er tilvejebragte senere i denne Sag, mener den, at det har været med Rette, at den paagældende er blevet arresteret. Det er her, jeg beklager mig over, at man ikke har en Praksis, som driver Højesteret til udførligt at motivere en saadan Dom som den foreliggende. Jeg ved godt, at den højtærede Justitsminister ikke har nogen Magt paa dette Omraade, jeg beder heller ikke om et Svar paa det, jeg her siger, jeg tillader mig blot fra denne Plads, hvor dog Landets Retfærdssans skulde have Lov til at tale, at udtale, hvad der synes at være paa sin Plads overfor Højesteret.

Jeg skal saa udtale mig om den anden Sag, Sadelmager Johansens Sag, hvilken Sag jeg heller ikke skal gennemgaa, men i hvilken der foreligger en Afgørelse ved Overretten, hvorefter Johansen blev frifundet, og ved hvilken der er tillagt ham 2,000 Kr. i Erstatning. Dommeren har faaet to Næser, den første for at forlænge Johansens Arrest ud over Forhørens Slutning. Det sidste Forhør blev holdt den 24. Oktober, men han holdes tilbage, uden at man kan se Grunden, til den 29. Oktober. Den anden Næse faar Dommeren, fordi der med Forhørene har været forbundet forskellige Ophold, som ikke motiveredes ved de foreliggende Omstændigheder. Denne Dom betyder nu, at Statskassen skal udrede 2,000 Kr., det er den forpligtet til, og det er der

for saa vidt ikke noget at sige til. Men Staten har ifølge Lov af 5. April 1888 om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest Regres til Dommeren i flere Tilfælde, og Spørgsmaalet er, om der ikke netop her er et Tilfælde, paa hvilket denne Bestemmelse maa anvendes.

Ifølge Loven kan man søge Regres hos Dommeren i tre Tilfælde. Det første er, at Dommeren har gjort sig skyldig i Skødesløshed. Jeg tror, at det vil være vanskeligt paa Grundlag af de Punkter, her er omtalte, at gaa ud fra, at Dommeren har gjort sig skyldig i Skødesløshed. Jeg vilde i og for sig anse det for overordentlig beklageligt, hvis man virkelig i saa alvorlige Sager skulde kunne tillægge Dommeren Skødesløshed af den Art, at han beholdt den arresterede i Uger uden overhovedet at holde Forhør over ham, eller at han ved Sagens Afslutning skulde glemme at løslade ham. Det er den Slags Ting, jeg tror er umulige; men skulde det være en Skødesløshed, maa det dog i hvert Fald være en Skødesløshed af den Art, at den opfordrer til at tage under Overvejelse at bringe den paagældende Paragraf i Anvendelse.

Det andet Tilfælde, der er Tale om i denne Paragraf, § 7 i Loven af 1888, er, at Dommere har gjort sig skyldige i Misbrug af Embedsmyndighed, hvilket jo maa forudsættes at være et ret graverende Forhold. Det er vanskeligt at sige, hvad der egentlig menes med denne Bestemmelse; der kan neppe menes dette, at en Dommer, hver Gang han faar sine Handlinger underkendt derved, at den arresterede faar Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest, skulde have handlet saa forkert, saaledes misbrugt sin Embedsmyndighed, at han burde straffes med at betale. Det kan neppe være Meningen, at Paragraffen skulde bruges paa den Vis. Men Spørgsmaalet er da: Hvilke Momenter skal der til for at konstatere, at der foreligger Myndighedsmisbrug? Jeg kan ikke tro andet, end at dette maa siges at være Tilfældet, naar Dommeren har anvendt den Behandling, han har benyttet overfor den arresterede, i Kraft af en Stemning, i Kraft af et Instinkt, han vilde have forløst, uden at dette havde noget med Sagens Paadømmelse eller Sagens Oplysning overhovedet at gøre. Og det forekommer mig da, at man ikke kan fri sig fra det Indtryk, at Dommeren her har handlet netop under Paavirkning af en Stemning uden at have noget virkelig retligt Formaal. Det kan være, at han har haft det retlige Formaal: at benytte Varetægtsfængsel til at fremkalde Bekendelse eller, som det populært hedder,